

A' m. tudós társaság' igazgatóságának

J E L E N T É S E

a' társaság' 184 $\frac{1}{2}$ beli munkálódásairól és pénztára' mibenlétéről.M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

I.

Változás a' m. t. t. személyzetében ez academiai év' lefolyta alatt csak halálozások által történt, név szerint kiragadtattak közülünk Vass László t. — gr. Dessewffy Aurél, Farkas Sándor, Kassai József és Körösi Csoma Sándor lev. tagok. Választások nem történtek.

Kis gyűlése a' társaságnak 1841. nov. 8-dikától 1842. nov. 18-dikáig 44 volt; nagy gyűlése novemberben 7 ülással; igazgatósági gyűlése ugyan akkor. Szűnő két hónapig.

A. Nyelv körüli munkálatok.

1. A' nagy szótár' dolgozása folyt, 's név szerint a' nyelvtudományi osztályból Fábian Gábor és Nagy János, a' philosophiaiból Hetényi János Horváth Cyrill, Kállay Ferencz és Szilasy János, a' történelemből Bajza József, Luczenbacher János és Péczely József, a' mathematicából Bitnicz Lajos, Győry Sándor és Vásárhelyi Pál, a' törvénytudományból Szlemenics Pál és Sztrókay Antal, végre a' természettudományból Horváth József r. tagok munkálkodásai' egy részét beadván, a' társaság' kis gyűléseiben, azok' vizsgálatával foglalkodott. — A' bányászati műszótárhoz a' társaság' által segédnyújtásra felszólított bányakormányok közül a' marmarosi küldötte be az ottani soáknakban divatózó kitételek' gyűjteményét. — A' Tájszótárhoz Horváth J. ismét honti, barsi és vasi, Schedel Ferencz tolnai, Sztrókay Antal vegyes tájszókát gyűjtöttek; társaságon kívüli hazafiak közül Köváry László erdélyieket, Lauka Gasztáv csongrádi és szatmáriakat, Süvegny Pál szegedieket, Terebesi Sámuel vegyeseket küldöttek.

2. „A' magyar Helyesírás és Szóragasztás' főbb szabályai” című munkálataihoz a' társaságnak Edvi Illés Pál és Nagy János küldék be észrevételeiket; a' Szótár's' főbb szabályait pedig az illető tagok elő dolgozásai' nyomán az osztály dolgozta ki.

3. Nyelv-régiégek' keresése és gyűjtésével folyvást Döbrentei Gábor foglalkodott, kinek szerkesztése alatt a' „Régi Magyar Nyelvmemlékek” harmadik kötete el is készült. Lugossy J. lt. is járult ebbeli tárgyak' másolásával a' kitűzött célhoz.

B. Tudományos munkálatok és kiadatott munkák.

1. A' tudományok' előbbvitelén és terjesztésén tudományos értekezések' írásával igyekeztek a' tagok. Különösen a' nagy és kis gyűlésekben a' következő előadások lettek helyt: Jászay Pál rt. a' magyarnyelv' külső és belső történetét vázolta; Jerney János rt. az ugynevezett rohoncezi Codexről; Hunfalvi Pál lt. Thucydidesről mint történetirő' művészről értekezett; Henszlimann Imre lt. a' Francia szinköltészet' káros befolyásáról nemzeti költészetünkre; ismét ő Dürer Albrechtől és befolyásáról a' rajzoló-művészetekre; Pulszky F. tt. az archaeologia' befolyásáról az életre, különös tekintettel hazánkra; 's más alkalommal Neptunusnak egy ércszobrát mutatván be, erről 's a' neptunuszobrokról általában szolt. — Hetényi János rt. Horváth Ádám múlt századi philosophusunk' jellem-

zését adta; Győry Sándor rt. a' népnevelés és közoktatás körüli nézetét fejtette ki; Peregriny Elek lt. a' nevelési rendszerekről, különösen a' humanismus és realismusról; Kacsóvics Lajos lt. a' kisdedovó intézetekről értekezett. — Széchy Ágoston lev. tag. a' történetián' életérdekű fontosságáról 's ismét annak tanítása' módjáról elmélkedett; Horváth Mih. rt. a' honi védelemrendszer' történetét adta elő: báró Hammer Purgstall J. lt. Abulfeda' arab földírónak a' magyarok' régi lakhelyeiről fenmaradt tanutételére fordította a' társaság' figyelmét; mire Jerney János rt. bővebb előadásban megmutatni igyekezett, hogy Abulfedának régi kútfőkből merített ismeretése azon korra vonatkozik, midőn elődink Pannoniába költöztek előtt a' IX-dik században Atelkuzuban laktak. Ugyan ő a' magyarországi tatárokról, 's ismét a' IV. Béla királyunk' pénzeivel találtatni szokott ismeretlen rézpénzekről, továbbá Magyarvárról, ugy a' szentpétervári ázsiai museumban levő ismeretlen eredetű 's megmagyarázás végett hű rajzban az Academiához küldött kardról; végre az abrudbányai fakönyvekről értekezett, ezek közül a' rómainak valódiságát a' francziák' megtámadásai ellen ótalmazván; Jászay Pál rt. tag a' Dózsa-pórhad' valódiságos okáról, 's más ízben a' magyar hadsereg' állapotjáról a' XVI. században, szolt; Kis Ferencz lt. egy általa II. Andrásnak tulajdonított réz emléket ismertetett meg, melyről azt II. András korába visszatévé, Jankovich M. tt. is értekezett. — Győry Sándor rt. a' felsőbb egyenletek' általános megoldásáról, 's ismét azok' egyenes megoldásáról valós gyökerekben; Vállas Antal rt. a' Ludolphi számról folytatolag; Taubner Károly lt. a' föld' nagysága' felalátatásáról; — Kállay Fer. rt. a' földbirtoki viszonyokról, különösen Angliában, Francia és Magyarországon; Fogarasi J. rt. a' hitelintézetek' szelleméről és befolyásáról a' nemzeti jólétre; Győry Sándor rt. a' nemzeti gazdaság' alapelveiről; Trefort A. lt. a' nemzeti gazdaság' rendszereiről; Lukács Móricz lt. a' városok' elrendezéséről értekeztek; Kubinyi Ferencz lt. a' Hegyaljának geologiai és geognosiai ismertetését adta, azt ásványmutatványokkal is támogatván; Fridvaldszky Imre rt. a' középponti Kárpátokba tett útja' előadását hasonlóan számosabb természettudományi tárgyak' bemutatásával világosította fel; Török János lt. hazánk' földmívelő állapotjának fontosságáról 's azon rendszabályokról szolt, melyek annak érdekében még létre hozandók. — Gyász- és emlékszédek' elhunyt társak felett Császár Ferencz lt., Nagy János rt., Schedel F. tit., Szenczy Imre és Tóth Lőrincz l. tagok készítettek. Ezekon kívül a' Tudománytárban megjelentek: Briedl Fidél ltől néptanítóink' sikeres kiképzésére egy új javaslat; Hetényi János rtől az ész 's philosophia' védelme a' kétkedés' ostroma ellen; Podliraczky József ltől Habardy László' napi jegyzései; 's Taubner Károly ltől adalék a' a' küpmetszetek' elméletéhez.

2. Nyomtatásban a' következő munkákat adta ki a' társaság:

- A' m. tud. társaság' Évkönyvei. Ötödik kötet:
- Tudománytár. 12 füzet.
- Régi magyar nyelvmemlékek. Harmadik kötet.
- Történettudományi pályamunkák. I. II. kötet.
- Törvénytudományi pályamunkák. I. kötet.

g) *Közhatszár olvasókönyv*. E. Illés Páltól. Harmadik kiadás.

h) *Külföldi játékszín*. XIX-d. kötet.

i) *Felsőbb egyenletek* egy ismeretlennel, Vallas Antaltól I. füzet.

k) M. t. t. névkönyv *astronómiai naplóval* 1842-re.

3. El voltak a' tagok olly *kéziratok vizsgálata*-val is foglaltva, melyek a' szabályok' rendelkezéséhez képest kiadás végett voltak az academia elébe terjesztve. Név szerint, a' mult évről maradtakhoz járult 7, és pedig class. literaturai 2, szépirodalmi 7, oktatási 1, természet- 's műtani 1; melyek közül Szabó István' Odüsszejának és Brassai Sámuel' Euclidésének kinyomatása határozatott.

4. Hasonlag el voltak a' tagok a' Tudománytárba szánt dolgozatok' vizsgálatával is foglaltva. A' mult évről maradtakhoz jött ez évben 25; különösen 3. nyelvtud., 7 philos. és nevelési, 8 történeti, 2 mathematicai és hadtudományi, 4 törvény-, 1 természettudományi 's 1 műtani, melyek közül 16 fogadtatott el, 's azóta nagyobb részt meg is jelent.

C. Jutalmak és pályamunkák.

1. 1840-ben kitett ezen *nyelvtudományi* feladásra: „Fejtsenek ki a' magyar szókötés' szabályai, név szerint: 1. Adassanak elő a' beszédre-
szek' ebbeli sajátosságai; 2. A' szórend' szabályai, vagyis: mi sorban kell az egyes mondatok' szavainak állani, 's e' sorozat szerint melyik bír nyomosító erővel, 's melyik nyer nyomatosságot; 3. A' szóviszony' szabályai, vagy milly vonzattal vannak az egyes mondat' szavai egymásra, 's e' vonzat szerint milly ragozási változásokat szenvednek. A' szabályok mindenütt példákkal világosíttassanak“ — érkezett és vizsgálat alá ment hét pályamunka közül a' száz arany jutalom Szilágyi István nagy-szalontai tanítójának tettett; másodrangnak pedig három arany ivszerinti tiszteletdíj mellett Fábian István széplaki kápláné,

2. A' szinte akkor kitett *philosophiai* feladásra: „Fejtsék ki a' szépnak és fenségesnek elmélete, felvilágosítva az ebbeli bölcsesetek' 's a' szépművészetek' történeteiből“ — érkezett hat pályamunka közül a' száz arany jutalom Almási Balogh Sámuelének ítélte; másodrangnak pedig és két arannyal ivenként megtszíteltetni és kinyomatni Varga János levelező tagé találtatott.

3. A' rendes *drámai* jutalomért kilencz vigjáték rivott, melyek közül Nagy Ignác: „Tisztujítás“ czímmel száz arannyal jutalmaztatni; Szigligeti Edvárd pedig „Kinizsi“ czímmel mint másod rangu három arany ivenkénti tiszteletdíj mellett kiadatni határozatott.

4. Az 1841-ben kijött magyar munkák közt nem találtatván egy is a' nagy jutalomra méltó, a' társaság, határozatai' értelmében az előbbi 1840-ki évre volt kénytelen visszamenni, 's e' folyamból a' két száz aranyat „Vörösmarty Mihály' Ujabb Munkáinak IV. kötetben (Buda, n12r.)“ ítélte.

5. 1843ra a' következő új kérdések hirdettettek ki: a) *törvénytudományi*: „Fejtsék ki jogelméletileg, 's mind a' honi mind a' külföldi társas állapotok' nyelvében vételével történetileg is: milly befolyással vannak az örökösödési törvények a' polgári társaságra, 's ennek anyagi és szellemi jó vagy rossz lételére“. b) *Természettudományi*: „Kivántatik hazánk' éghajlatának természettudományi vizsgálatokon épült ismertetése, előadatván egyszersmind annak látásai a' növényi és állati életre“.

D. Nemzeti játékszín' ügye.

Az 1833. óta fenálló játékszíni küldöttség ez évben 28 eredeti 's 40 fordított színműt vizsgált, 's közülök 4 eredetit fogadtott el, 's 24 fordítottal gyara-

pítova a' m. színművek' számát, melyeknek egy része színpadra is került.

E. Tudományos utazások.

Tudományos utazásokat, mint ohajtá, a' társaság most sem eszközölhetett pénzerejének elégtelensége miatt, azonban Regulj Antalt Pétervárott ez évben is segítette, miután tudományos megbízásokra válaszait vette Peregriny Elek lt., ki Német és Helvétországot neveléstani szempontból utazta be, e' tárgyak körül vett tudósításokat.

F. A' tagok magányos munkálatai.

Hogy a' haza tudhassa, mennyiben iparkodtak az egyes tagok, academiái hivatalos munkálódásaikon kívül, magányos szorgalmok által a' hazai irodalom' ügyét előmozdítani: előadatik ebbeli dolgozataik' sora is, a' mennyiben általok bejelentettek vagy a' titoknoki hivatal előtt tudva vannak.

Andrássy György gr. lt.

Antal Miklós lt.

Az academiái Zsebszótár' átnézésével foglalkodott.

Aray Gergely lt.

Bajza József rt.

Értekezések 's apróbb cikkelyek az Athenaeumban, melynek szerkesztője.

Balásházy János rt.

Balla Károly lt.

Balogh Pál rt.

Kisebb cikkelyek a' Tudománytár' literaturai részében, melynek szerkesztője.

Barabás Miklós. Bárány Ágoston. Bártfay László lt. Bencze Ferencz lt. Benjovszky Zsigmond gr. Bertha Sándor. Berzsedes József lt. t. Bitnicz Lajos rt.

Block Móricz lt.

Első jósok. Magyarra ford. és jegyzetekkel fölvilágít. Josua. Budán, név.

Bolyai Farkas. Brassai Sámuel. Bretztyenszky Adalbert lt. lt.

Briedl Fidél lt.

Az aesthetikai lángész. Tudár.

Bugát Pál rt.

Orv. tárt szerkesztette D. Flórral egyetemben. Az orvosok és természetvizsgálók' Beszterczén tartott munkálatait adta ki. A' „Természettudományi színműt“ bevégezte.

Csapó József lt.

Császár Ferencz lt.

A' siemei kikötő. Pest. 8r.

Csatskó Imre, Csoma Sándor, Csorba József lt. lt.

Czech János rt.

Czeizor Gergely rt.

Horáitz' levele a' Pisókhoz. A' Kisfal. Társ. Év-lapjaiban. Versek a' Nemz. Almanachban. Vegyes cikkek a' Mezei Naptárban.

Deák Ferencz lt. Deák Zsigmond lt. G. Desseuffy József lt. Dóhovich Vazul lt.

Döbrentei Gábor rt.

A' moldvai magyarok. Tudár. Berzsenyi' összes műveit kiadta. A' R. M. Nyelvművek' szerkesztésével foglalkodott.

Döme Károly lt.

Egyed Antal lt.
Ovidius' Keservei' és Pontusi Levélei' fordításán dolgozik.

Eötvös József b. lt.

A' Carthausi. két kötet. Pest 8r.
Fogházjavítás. Lukács Mórliczezzal együtt. Pest. 8r.
Éljen az egyenlőség. Vigj. KI.
Czikkék a' Pesti Hirlapban.

Erdélyi János lt.

Apróbb költemények több rendbeli lapokban.
Értekezés a' népköltészetéről. KI.
Bírálatok a' Regélőben.
Margit. Vj. 3 fv. Francziából Ancelot assz. után.
Fabian Gábor rt.

A' democratia Amerikában Tocquevillettől. 3 és 4. köt. Francziából. KI.

Fabrizy Sámuel lt.

Több értekezés a' társalkodóban.

Fáy András lt.

Fényes Elek lt.

Magyarország' Statisticája. 1-ső rész. Pest. 8r.
A' magyar birodalom' népessége. Tudtár.
Ferenczy István lt. Filinger Leopold lt.

Flór Ferencz lt.

Az Orvosi Tár' szerkesztője Bugáttal.
Értekk. ezen folyóiratban.

Fogarasi János rt.

Magyar nyelvtan. KI.

Frivaldszky Imre rt.

Kárpáti utazás. KI.

Fülepp József lt. Fülöp Sámuel lt.

Gaal József lt.

Haramia' szerelme. Költői beszély. KI.

Garay János lt.

Borbála királyné. Szomorúj 5 felv. KI.

Költemények az Emlényhen, melyet 1841 és 1842re szerkesztett, a' Nemz. Almanachban, Kliegl-könyvben és Regélőben, melynek szinte szerkesztője.
Novellák, genréképek, könyv- 's színbírálatok, 's egyéb apró eredeti prosai czikkék szinte a' Regélőben.

Magyar és német beszélgetések. Második kiadás. Pest, 12r.

Gáty István lt.

Több értekezés a' Társalkodóban.

Gebhardt Ferencz rt.

Gegő Elek lt.

Bosnyák tárgyak. Tudtár.

Gévay Antal lt.

Urkunden u. Actenstücke zur Geschichte d. Verhältnisse zwischen Oesterreich, Ungarn u. d. Pforte im XVI. u. XVII. Jahrhunderte. Aus Archiven und Bibliotheken. Gesandtschaft K. Ferdinand I. an Sultan Suleiman 1536—1537. Wien, 4r.

Győry Sándor rt.

Közigazdaság' fugalma és elvei. Tudtár.

Gyurikovics György, Hegedüs Sámuel lt.

Helenczy Mihály rt.

A' Jelenkor és Társalkodó' szerkesztője.

Henszmann Imre lt.

Értekezések a' Regélőben.

Herepei Károly lt.

Hetényi János rt.

Horváth Ádámnak mint bölcselőnek rövid jellemzése. Tudtár.

Az észphilosophia' új védelme. Tudtár.

Az egyezményes élettudomány készülőben.

Hoblik Márton lt.

Időszaki adatok a' Pesti Hirlapban.

Adatok a' Jelenkor és Társalkodóban.

Ode Illustri viro Jos. Siskovics dum in supr. Comit. Cottus de Verőcze inauguraretur. Eszék.

Libatio quam Ill. Dno Supr. Comiti depromsit M. Hoblik.

Historia Domus Curialis Cottus de Verőcze etc.

Horváth Cyrill rt.

Theismus. K. I.

Horváth József rt.

Plinius Maiort fordítja.

Horváth Mihály rt.

Magyarok' története. Első könyv. Árpádi időszak. Az országtani theoriák' eredete, kifejlése 's gyakorlati befolyásáról az újabb Európában. Tudtár.

Horváth Zsigmond lt.

Hunfalvi Pál lt.

A' magyar költészet' hivatása. A' Kisfaludy-Társ. Évlapjaiban.

Aristoteles' könyve a' költészetéről. Görögből. U. ott.

(Edvi) Illés Pál lt.

Az esküvésnek szentséges voltáról. Prédikáció. Pápán 1842.

Czikkék az egyházi és iskolai lapban.

Jakab István lt.

Grandet Eugénia. Balzacól. Francziából. 2 köt.

A' Kisfaludy-Társ. Regénytárában. Pest, n16r.

Jankovich Miklós lt.

Jászay Pál rt.

A' magyar hadsereg' törvényczikkéi 1583—96ból. Tudtár.

Okleveles toldalék a' Tudománytárban.

Jerney János rt.

Kadán mongol hadvezér' parancslevele 1242. Tudt. Két rendbeli okleveles toldalék. U. o.

Jósika Miklós báró lt.

Herculanum. Romai beszély. A' Kisfaludy-Társ. Évlapj.

Tousseint. Mügge ut. németből. 3 köt. KI.

Kácskovich Lajos lt.

Mezei Naptár 1843ra.

Kállay Ferencz rt.

Finn-magyar nyelv. III. rész. Tudtár.

Vallás-szabadság és Türelem' fogalmazásai IV. czikkelyben. Egyh. prot. hirl.

A' majoratusokról. Világ.

A' Szózat' criticaí bírálata. Pesten, n8r.

A' szlávok' tót nevééről. K. I.

Az eskütszékről. KI.

Olvasás és olvasztás nemzetiségi tekintetben, 's több más politicaí tartalmú apróbb czikkék a' Világban.

Karácson Mihály lt. Károlyi György gróf lt. Kemény József gróf, Kerekes Ferencz lt.

Kis János rt.

Longinus a' fenségesről. Görögből. A' Kisfal. Társ. Évlapjaiban.

Kis János Emlékezései. KI.

Kisfaludy Sándor lt. Kiss Bálint lt.

Kiss Ferencz lt.

Apróbb czikk. a' T. társban.

Kiss Károly rt.

Strategia' elvei II-dik rész. K. I.

Hadi műszótár, magyarul-németül. Pest, 8r.

Áttekintete a' legújabb hadi literaturának. Tudtár.

Klauzál Imre lt. Kolosváry Sándor, Koppácsy József lt.

Kovács Mihály lt.

Orvosi Szókönyv. KI.

Kovács Pál lt.
Elbeszélések, zsebkönyvekben.
Krajner Imre, Kriza János, Kubinyi Ferencz lt. lt.
Lukos János báró lt. Lassu István lt.

Luczenbacher János rt.
Értekezések a' Tudománvtárban, melynek érte-
kező részét szerkeszti.

Lugossy József lt.

Lukács Móricz lt.
Fogházjavítás. Báró Eötvös Józseffel együtt. Pest,
Srét.

Városok' szerkezete külföldön. Tudománvtár.
Markó Károly, Mátyás Gábor lt. lt., Mednyánszky
Alajos lt.

Méhes Sámuel lt.

Az Erd. Híradó 's Nemz. Társalkodó' kiadója.

Nagy Ignác lt.

A' vetélytárs, eredeti vigj: I. felv. Nemz. Alma-
nachban.

Nagyságos asszony és leánya, ered. beszély. Pécsi
Auróraban.

A' pogány' esküje, — Bűn és bűnhődés, — Haj-
nászkö. Ath.

Kilencz fordított beszély, és számos eredeti czikk
álnév alatt az Athenaeumban.

Hagyjatok olvasnom, vigj. 1 felv. Töpfer után
ford. Színműtár 31dik füz.

Láncz, vigj. 5 felv. Scribe ut. társaságban Vaj-
dával fordítva. Színműtár' 30dik füz.

Falusi egyszerűség, vigj. 4 felv. Toepler ut. ford.
Színműtár 34 füz. A' Színműtár' kiadója.

Nagy János rt.

Az áldozat a' kereszténységben. Relig. és Nev.
Egyházi beszéd. Szalay újabb Egyházi Beszédék'
Gyűjteménye.

Ilona és Béla. Beszély KI.

Mensoria ordinis Societatis Jesu in Hungaria.
Fasc. Eccl. litt.

Nagy Károly rt.

Daguerréotyp. Pozsony, 8r.

Czikkok a' Pesti Hirlapban és Századunkban.

Péczy József rt.

Peregriny Elek lt.

Természettörténet, műtudományi jegyzékekkel.
Buda, 8r.

A' tanítási rendszerekről különösen a' humanis-
musról és realismusról. Tudtár.

Péterfi Károly lt.

Podhraczký József lt.

Habardy László' naplója. Okleveles toldalék a'
Tudtárban.

Mikor és miért vitette Rudolf Király Prágába a'
magyar koronát? U. o.

Pólya József lt.

Az állatország' természettörténeti képterme. Jar-
dine ut. 8. 9. füzet. Pest, 4r

Pulsky Ferencz lt.

Czikkelyek a' Pesti Hirlapban.

Sárváry Pál lt.

Schedel Ferencz titoknok.

Kisfaludy Károly' Munkái' második kiadását, és a'
Kisfaludy-Társaság' Évtapjai' III-d. kötetét szerkeszté.
Apróbb czikkelyek az Ath.

Schedius Lajos lt.

Beszéd a' Kisf.-Társ. Évtapjaiban.

Schoepf August lt.

A' mellbetegségek' biztosabb megismerése és gyó-
gyítása a' hangtömesz, kopogtató és bonczvizsgálat'
használatával. Pest, n8r.

Somossy János lt.

Stáhl Ignác lt. Stettner György rt.

Szabó István lt.

Homer' Odüsséáját befejezte. KI.
Isocrates' Parainesisét ford. görögb. KI.
Költemények az Ath.

Szalay Imre lt. Szalay László, Szász Károly rt.

Széchenyi István gróf lt.

A' magyar academia körül. Pesten, n8r.

Czikkelyek a' Jelenkorban.

Széchy Ágoston lt.

Értekezés a' történettan' életérdeke nyomossága
és tanulmányjáról. Tudománvtár.

Szédecz József lt.

A' satíráról. A' Kisf.-Társ. Évtapj.

Szemere Bertalan lt.

Szemere Pál rt.

Bucus, b. Eötvös Józseftől, magyarázva. A' Kisf.-
Társ. Évtapj.

Szenczy Imre lt.

Religio és Nevelés és Fascic. Eccl. Liter. segéd
szerkesztője.

Szenvey József lt.

Világ' szerkesztője.

Szigligeti Edeárd lt.

Kinizsi. Eredeti vigjáték 3 felv. K. I.

Nagyidai cigányok. Néprege után 3 felv. KI.

Szildgyi Ferencz lt.

Múlt és Jelen' szerkesztője.

Szilasy János rt.

A' Lelkipásztorság' Tudománya. 3 kötet. Budán,
(a' pesti theologiai kar által megjutalmazott munka.)
Quaedam confessorum adfines notitiae, Fasc. Eccl.
Speciales casus ratione matrimonii. Ugyanott
Explicatio praecipuorum ecclesiae rituum per de-
cursum anni ecclesiastici decurritum.

Szlemenics Pál rt.

Törvényeink' története a' vegyesházakbeli kirá-
lyok alatt. KI.

Szontagh Gusztáv rt.

Propylaeumok a' társasági philosophiához. Sajtó
alatt.

Szrokey Antal rt.

Jólészi Cházár Andrásnak életrajza. Tudtár.

Tarcsy Lajos rt.

Természettan az alkalmazott mértannal, 2-dik ki-
adás első füzet.

Népszerű természettan. A' népkönyvkiadó Egyesü-
let által jutalmazott pályamunka. Első füzet.

Egyes bírálati czikkok az Athenaeumban.

Tasner Antal lt.

Taubner Károly lt.

Miként találak ki földünk' nagyságát. Tudtár.

Adalék a' küpmetszetek' elméletéhez. Tudtár.

Teleki Domokos gr., Teleki László gr., Tessedik
Ferencz lt. lt.

Tóth Lőrincz lt.

Utazási napló. KI.

Karpát' gyermeke, beszély a' Nemz. Almanachban.
Értekezések az Athenaeumban.

Török János lt.

A' mezei gazdaság' fontossága. Tudtár.

Czikkok a' M. Gazdában, melynek szerkesztője.

A' mezőgazdaság' alapos ismeretére vezető Oksze-
rű Kalauz. Budán, n8r.

Ismerteté egyszerűsmin a' magyar földmivelő osz-
tály' viszonyait külföldi lapokban.

Trefort Agoston lt.

Bankügy. Pest, 8r.

Czikkék a' Pesti Hirlapban.

A' nemzeti gazdaságnak rendszerei. Tudtár.

Udvardy János lt.

Vajda Péter lt.

Az állatország felosziva alkotása szerint. Cuvier
ut. II. Köt. KI.

Vállas Antal rt.

Felsőbb egyenletek egy ismeretlennel. 1-ső füzet
Buda, n8r.

A' holdfogyatkozásról. Tudtár.

Vásárhelyi Pál rt., Vecsei József, Viola József (lt. lt.)

Vörösmarty Mihály rt.

Költevények 's apróbb czikkek az Ath.

Walther László lt.

Okleveles todalék a' Tudománytárban.

Warga János lt.

Magyar nyelvtan tanmódszerűleg előadva. Pest, 8r.

Népszerű természettan. Pest, 8r.

Wargha István lt.

Wesselényi Miklós báró lt.

Czikkék a' Pesti Hirlapban.

Zsivora György lt.

Zsoldos Ignác rt.

A' szolgabírói hivatal. II. Kötet. Pápa, n8r.

Fogházjavításról. KI.

Mi az academia' gyűjteményét illeti, azok a' ha-
zafiak által folyvást dicséretes figyelemmel pártoltat-
tak. Különösen:

1. A' könyvtárt nevelték: Ábrahám Már-
ton, Barcs Ferencz, Bárfay László, Báthory Gábor,
Beóthy Zsigmond, Bizony Károly, Bloch Móricz, Bu-

gát Pál, Csoma Mihály, Dékány István, Écsy László,
Egyed Antal, Esterházy Bálint gr., Fábian Gábor,
Farkas Ferencz, Fáy András, Fényes Elek, Fidler
Pál, Fogarasy János, Fojtényi János, Gorove István,
Helmezy Mihály, Horovics Ferencz, Hutter Antal,
Illés (Edvi) Pál, Ivanchich Victor, Ivanics Zsigmond,
Kassics Ignác, Keckeméti Csapó Dániel, Kis János,
Kiss József, Klobusiczky Pál, Korn Füle, Kovács
István, Krizbay Miklós, Lányi Fridrik, Luczenbacher
János, Lugossi József, Mannó Alajos, Miskolczy Ká-
roly, Nagy Ferencz, Nagy Ignác, Nagy Márton,
Nemes (Literati) Sámuel, Orosz Ádám, Palugyay Im-
re, Pap (Szatmári) Károly, Patai (Baaji) István, Pon-
gráz Lajos, Pulszky Ferencz, Rokostain Leopold,
Rosenthal Móricz, Rozics, Rummy Károly, Sárvári
Ferencz, Schedel Ferencz, Schoepf August, Soltész
János, Székács József, Szigligeti Edvárd, Szilasy Já-
nos, Tasner Antal, Teleki József gr., Török József,
Török Pál, Tóth Mihály, Vandrak András, Vecsei
József, Venelin György, Wagner Dániel, Warga
János, Zsoldos Ignác. — Külföldiek: az Ameri-
kai philos. és természettud. társaság, a' Bajor kir-
tud. academia, a' Berlini academia, Bright Richard,
Negri Kristóf, Record Comission, Smyth W., Wild-
ner Ignác.

2. A' kéziratárt: Benzur János, Farkas
Sándor, Gyurikovics György, Keckeméti Csapó Dániel,
Kovách László, Luczenbacher János, Lugossi József,
Ötvös Ágoston, Szitokay Antal, Tatai János, Wal-
ther László, Warga János.

3. A' pénz- 's régiséggyűjteményt:
Literati Nemes Sámuel, Luczenbacher János, Molnár,
Tatai János.

4. A' természetiek' tárát: Czech János,
Ötvös Ágoston, Tatai János, N. bresztováci lelkí
pásztor.

II.

A' M. TUDÓS TÁRSASÁG' TŐKEPÉNZALAPJA

1842 végével.

Alapítványok, adományok 's kamati hatodokból:

1826ban.

	p. fr.	kr.
Gróf Széchenyi István	60,000	—
Gróf Vay Ábrahám	8,000	—
Gróf Andrássy György	10,000	—
Gróf Károlyi György	40,000	—
Gróf Széchenyi Pál	10,000	—
Gróf Batthyáni Iván	10,000	—
Ifjabb gróf Esterházy Mihály	10,000	—
Neczpáli Justh Gábor	1,000	—
Gróf Teleki József, Adám, Sámuel és László testvérek	5,000	—
Ifjabb gróf Esterházy Károly	10,000	—
Pallini Inkey Imre	1,000	—
Gróf Festetics László	10,000	—
Szepesi Szabó István	200	—
Gróf Pálffy Ferencz' holtig-ajánlata évenként 400 p. fr.		

1827ben

József Főherczeg Nádor	10,000	—
------------------------	--------	---

1828ban.

Gróf Cziráky Antal	3,000	—
--------------------	-------	---

1830ban.

Pápai Sámuel	1,000	—
Hg. Batthyáni Fülöp	40,000	—
Gróf Keglevich János	4,000	—
Gróf Zay Károly	2,000	—
Báró Mandell Károly	1,000	—
Kopácsy József püspök	1,000	—
Jankovich Miklós	1,000	—
Gróf Károlyi István	20,000	—
Gróf Károlyi Lajos	10,000	—
Sz. kir. Buda fővárosa	2,000	—
Sándor István' hagyományaképen az ország' pénztárából 8840 fr. 's az ebből származott 's e' tőkéhez rótt 967 f. 's 6 kr. kamatokkal együtt	9,807	6
Vedres István	200	—

1831ben.

Vághy Ferencz	400	—
Hont vmegye' küldeménye	20	44
1831ben lefizetett kamatok' %da a' Festetics László gr. egész évi kamatjával 2665 fr. 's hitelezéskor e' mennyiséghez toldván a' pénztárból summa-kerekítésül 747 frt. 's 10 kr. teszen ez évi tőkésített kamatmenyiség	3,412	10

Összes oldal

287,040

1832ben.

Általvittel

p. fr. | kr.

287,040

Báró Prónay Sándor	2,000	—
Ürményi Ferencz	2,000	—
Bujánovics Sándor	400	—
Villax Ferdinand 's a' zirczi apátság	1,000	—
Győri ev. gyülekezet' köz. adom.	231	10
Fehér vmegye' két rendű küldem.	610	24
Kolosváry Sándor kanonok	400	—
Döme Károly kanonok	300	—
Perlaky Károly	100	—
Kálmán János plebános	100	—
Sz. kir. Fiume városa' öt év alatt lefizetendő 1000 fr. alapítvány-tőkéjének lefizetett első ötöde	200	—
V. Ferdinand magyar király Ő Felsége' adománya	10,000	—
Nagy-Szombat szab. kir. város' küldeménye	200	—
Báró Szepesy Ignác püspök' holtig-ajánlata évenként 600 p. fr.		
Gévay Antal' holtig-ajánlata évenként 50 p. fr.		
1832ben fizetett kamatok %da: a' Festetics László gr. egész évi kamatjával 3673 fr. 30 kr. 's a' hitelezés kor a' pénztárból summakerekítésül toldott 8 fr. 26 krral teszen az ezen évi kamat-mennyiség tőkésítve	3,681	56

1833ban.

Bács vmegye' küldeménye	352	—
Matus Ferencz tápi plebános' hagyománya	45	36
Nyitra vmegye' alapítványa	1,600	—
Illos József' hagyománya	40	—
Komárom vmegye' küldeménye	500	52
16 szepesi város' küldeménye	200	—
Kőszeg városa' küldeménye	5	—
Fiume városa' 1000 fr. alapítványtőkéjének 2-dik ötöde	200	—
1833ban fizetett kamatok' %da, a' Festetics László gr. egész évi kamatjával 3473 fr. 's 37% kr.; 's a' summakerekítés miatt a' pénztárból toldott 8 fr. 53% krral az ezen évi kamatmennyiség tőkésítve teszen	3,482	31

1834ben.

Mosony vmegye' alapítványa	89	36
Kovács János' alapítványa	1,000	—
Torontál vmegye' gyűjteményéhez adott: Mocsonyi János 100 fr.; Bydeskuthy Lajos 10 fr.; Törökbecsei urodalom 100 fr.; Nagyszentmiklósi járás' községei 124 fr. 24 kr.; Nagy-kikindai kerület 80 fr.; gróf Gyulai Albert 50 fr.; Endródy József 100 fr.; Lázár Ágoston 400 fr.; Karácson István 100 fr.; Nikolics János 100 fr.; Dadányi Konstantin 100 fr.; Damaszkín Antal 100 fr.; Malenicza Miklós 100 fr.; mind ezüstben 's így összeleg az egész adakozás	1,464	24
Ittebei Kis Antal' holtig-ajánlata évenként 100 fr.		
Bács vmegye' újabb küldeménye	1,006	—
Csekonics János' holtig-ajánlata évenként 48 fr.		

Összes oldal

317,649 | 29

	p. fr.	kr.		p. fr.	kr.
Általvitel	317,649	29	Általvitel	344,345	17
1831ben.			1838ban.		
Gróf Teleki József, régi pénzgyűjtemény-örögrbítésre	2,000	—	Perlaky D. Kucsera Lőrincz, 's Hrabowszky Dáv. imént említett munkáik' elkelt néhány példányi árából	28	—
1834ben fizetett kamatok' %da, a Fesetics gróf' egész évi kamatjával együtt	4,143	20	Perlaky' gyűjteménye Győrött	40	24
Károly főherczeg' 10,000 fr. alapítványa, de a' melly csak 1844től gyümölcsözend az academiának százától ötlet			Acsádi Sándor 50 példányt „Magányos magyar törvény“ című munkájából, ára 2 ft.		
1835ben.			Nagy Pál 20 példányt „Hist. universitium“ munkájából, ára 3 fr.		
Frányova mezőváros' küldeménye	2	—	1838ban fizetett kamatok' %da	3,689	52
Nákó János' alapítványa	1,000	—	1839ben.		
Farkas Sándor' alapítványképen viszszaajándékozott 200 darab aranya akkori pénzkelet szerint	940	—	P. Gegő Elek' küldeménye	32	—
Névtelen' adománya	88	12	Missics István' hagyománya	80	—
A' kolosvári unitária főiskolai olvtársaság' küldeménye	5	—	D. Viola József' küldeménye	75	—
Házy Aloiz' hagyománya	500	—	Drnovszky Ferencz' adománya 10 arany, akkori pénzkelet szerint	47	—
Fiume városa' 1000 pengő fr. tőkealapítványának 3dik és 4dik ötöde	400		Berzsenyi Dániel' versei első kiadásából származott tiszta haszon magyar könyvkiadásra	200	—
1835ben fizetett kamatok' %oda, a Fesetics gróf' egész évi kamatjával együtt	3,721	36	Gorove László, Lajos és Károly' jutalom-alapítványa	1,000	—
Forgó György' hagyománya	1,000	—	Kucsera, Hrabowszky és Acsády munkáikból bevétetett	62	48
Forgó György' hagyományabeli 4pCtel kamatozó Rothschild - kötelezvény-sors	250	—	Egyed Antal 400 példányt „Ovid' pontusi Levelei“ című munkájából, ára 30 kr.		
Gróf Pálffy Eufémia szül. de Ligne hgasszony' hagyománya — melly a' végintéző' testvérének, b. Spiegelnek, halála után jutand az academiá' birtokába — 2500 fr.			1839ben fizetett kamatok' hatoda	3,764	13
1836ban.			1840ben.		
Gr. Esterházy Miklós' alapítványa	4,000	—	Peregriny Elek „Magyarok' története“ 50 példányi árát	20	—
Fiume városa' 1000 p. fr. tőkealapítványának utolsó ötöde	200	—	Horvát Endre' hagyománya Pázmándi magánya' eladásából	300	—
Kőrösi Csoma Sándor' küldeménye alapítványul 200 darab arany az akkori pénzkelet szerint	940	—	Kovács Tamás főpát, Guzmics Izidort illető jutalomaranyok' visszaajándékoztából	231	25
1836ban fizetett kamatok' %da, a Fesetics gr. egész évi kamatjával	3,485	14	Névtelen tanuló	2	—
Bohus János' holtig-ajánlata 200 fr.			Zob János Kisfaludy Sándor által	8	30
1837ben.			1840ben fizetett kamatok' hatoda	3,639	11
Szabadka sz. k. város' alapítványa	300	—	1841ben.		
Fodor Pál kir. tan. hagyománya	100	—	Lakos báró' tudománytári dolgozatai' díja' visszaajándékoztából	15	30
N. Enyedi Casino-egyesület' küldeménye	40	—	Jerney János, ázsiai utazásra engedvényezett, de még csak per utján behajtandó adóslevélben 3,000		
Külkey Henrik' ajánlata	31	26	Tökölyi Szabhasz kir. tan. alapítványa	2,000	—
Mayer János szepes-vmegyei fi. 's londoni szűcsmester' küldeménye	50	—	Péczezy József' jutalom-alapítványa	5,000	—
1837ben fizetett kamatok' %da	3,499	—	1841ben fizetett kamatok' hatoda	2,779	26
Perlaky Dávid 50 példány „Történeti adatok“ című könyvéből, ára 20 kr.			1842ben.		
Kucsera Lőrincz 100 péld. „Ért. a' rövid utu visszatételről“ című könyvéből, ára 30 kr.			Benevics Pál döbröközi pléb. hagyom.	100	
Hrabowszky Dávid 30 példányt „Utazási rajzok“ munkájából ára 2 f. 40 kr.			Perlaky, Hrabowszky, Kucsera, 's Nagy Pál ajándékmunkáikból	86	32
Összes oldal	344,345	17	1842 fizetett kamatok' tőkésítendő 6da.	3,916	40
			(Buda fővárosa' alapítványa száztól ötlet, a' Forgó' hagyományabeli Rothschild sorskötelezvény száztól néggyel, a' többi hattal kamatozván)		
			'S így az egész tőkepénzalap 1842 végén a' tőkésítendő kamathatodokkal	371,463	48
			Ezen kívül 798 pengő ft. holtigajánlat évenként.		

FŐPÉNZTÁR' ÁLLAPOTJA 1842 végén.

	p. fr.	kr.
<i>Bevétel.</i>		
1841-dikről pénztár-maradvány	7,408	7
Lefizetett alapítványok- 's adomá- nyokból	2,186	32
Alapítványi kam. 's évenkénti holtig- ajánlatokból	20,500	—
Hitelezvényi kamatokból	3,000	—
Készpénzi összes bevétel	33,094	39

1842ben ezen és mult évekről fizetetlen maradt:

	p. fr.	kr.
Alapítványi kamat	7092	—
Hitelezvényi kamat	3628	48
Holtig-ajánlat	875	—
Összesen	11,595	48

K i a d á s.

	p. fr.	kr.
Hitelezésre kiadott	7,000	—
Titoknak, helybeli 's vidéki rendes tagok, tiszttviselők, segédek, máso- lók és szolgák' fizetésire	10,022	35
Fizetéstelen vidéki rendes tagok nagy- gyűlési napdíjaikra 's utazási költ- ségikre	1026	57
Könyvek 's ezzel rokonok kiadására a' mellék-pénztárnak segély-illető- ségül	3100	—
Hivatalos nyomtatási, kö-irási, ok- levélkészületi, könyvtáruai 's kötési költségül	150	32
Butorozásra könyvtári készület' arában	413	24
Szállásbérre	1,300	—
Irományszerekre, világításra és fára	294	8
Jutalmazásokra	2,319	40
Játékszinre (szindarab-fordítások' és páholybér' fejében)	912	27
Posta- és szállítási bérre 's egyéb e- legy költségre	243	10
Egész évi költség összesen:	27,082	53

'S így kivonván a' 33,094 fr. 's 39 kr. bevételből

a' 27,082 fr. 's 53 kr. kiadást

pénztármaradvány 1843ra: 6011 fr. 46 kr. ezüstben.

MELLÉKPÉNZTÁR' ÁLLAPOTJA 1842 végén.

	p. fr.	kr.
<i>Bevétel.</i>		
1841-d. évi maradvány	1,708	54 $\frac{1}{2}$
A' főpénztár' segedelemnyújtásából	3,400	—
Kiadott könyvek' árából	3,337	48
Összes bevétel:	8,446	42 $\frac{1}{2}$

K i a d á s:

	p. fr.	kr.
Könyvnyomtatási és ja- vítási költségre	4,033	11
Tisztelet- és szerkesz- tési díjakra	2,128	16 $\frac{1}{2}$
Rézmetsetek, képek, könyvkötési költség, papiros és elegy árában	896	6
Kamat-fizetésre	300	—
Összes kiadás	7,357	33 $\frac{1}{2}$

Ezt levonván a' bevételből marad
1843-ra

1,089 8 $\frac{1}{2}$.

Kelt Pozsonyban, az Igazgató Tanács' üléséből,
september' 28án 1843.

G. Teleki József,
előlüle.

D. Schedel Ferencz,
titoknak.